

ÇOK SAYIDA İLİM ADAMININ KATILDIĞI AHİMED YESEVİ SEMPOZYUMU DÜN SONA ERDİ
Yine dilimiz konuşuldu

Dil Derneği Genel Yazmanı Sevgi Özel'e göre:
Herkes Türkçe'ye saygılı olmalı

Türk dili mi? Türk dilleri Türkçeye üç yeni harf

Diyanet

HAZİRAN 1993 • SAYI: 30 • 8.000 TL
Yeni yazın öğretimi yakarak kurtulur!
Türkiye lûgatı yakarak kurtulur!

MİLLİYARA
UYDUYAMA
DİL
Yine dilimiz konuşuldu
Dil Derneği Türkçe'yi bozuyor
Okullarda Türkçe devrim, ulusal alfabe savaşları
Türkçe'nin Uğradığı Suikast
Yeni yazın öğretimi yakarak kurtulur!
Türkiye lûgatı yakarak kurtulur!
Anı dilcilikte yanlışlar
Dilin bozulması
"kıl oldum"
Ozel radyolar Türkçe katili
TÜRKÇE DERSLERİ VERİLİR
"Alfabe değişiklik karşılığa yol açar"
Yine dilimiz konuşuldu
Yeni yazın öğretimi yakarak kurtulur!
Türkiye lûgatı yakarak kurtulur!
Anı dilcilikte yanlışlar
Dilin bozulması
"kıl oldum"
Ozel radyolar Türkçe katili
TÜRKÇE DERSLERİ VERİLİR
"Alfabe değişiklik karşılığa yol açar"
Yine dilimiz konuşuldu

Medeniyetimizi fakirleştiremeyenler, dilimizi fakirleştirdiler...

Dergimizin Değerli Okurları,
Hatırlayacaksınız, Aylık Dergimizin Nisan sayısında, "Duâlarla Devredilen Emanet: Din, Devlet, Millet" serlevhası ile, İlk Meclis'te etkili olan ve vatanımızın kurtuluşunda olağanüstü gayret gösteren din adamlarımıza yer vermiştik. Siz okuyucularımızdan fevkalâde olumlu tepkiler geldi.

Bize bahsettiğiniz destekten cesaret alarak, Mayıs sayımızı da aynı güzellik ve titizlikte çıkarmaya gayret sarfetmiş bulunuyoruz. Bu sebeble Mayıs sayısında, gençlik ve din konusu ile mevsimi olması hasebiyle Hac ve Kurban üzerinde durulmuştu. Ayrıca bu sayımızla birlikte bir de "Kurban İlavesi" vermiştik.

Haziran sayımızda ise, **Türk Dilinin Resmî Dil Olarak Kabul Edilişi'nin** yıl dönümü nedeniyle, Türkçe'nin zenginliği ve güzelliğini, Antalya'da toplanan Türk Cumhuriyetleri Kurultayı sonuç bildirimlerini ve değişik bir çok konuyu dergimizde ele aldık.

Türk Dilinin resmen kabulünün üzerinden 700 yıldan fazla zaman geçmiştir. Bu güzel dil söz konusu edince ister istemez ilk akla gelen zat, "Karamanoğlu Mehmet Bey"dir. Çünkü o, ilk defa 1277 yılında bir emirname ile

Türkçeyi, resmî dil olarak kabul ettiğini ilân etmiştir. Emirname'de özet olarak: "**Bundan gayri her yerde Türkçe konuşulsun, Türkçe yazılsın..**" denilmekte idi. Bu emirname, Türk dili ve Türk tarihi bakımından çok önemlidir.

* Değerli Okuyucular,

Türkçe bugün dünyanın önemli ilk beş dili arasında yer almaktadır. Pek çok lehçeleri olmakla birlikte, lehçelerin çokluğu dilin zenginliğinin bir işaretidir. 21. yüzyıla girerken Türkçe konuşan devletlerin müşterek alfabe üzerinde anlaşmaya varmak için gayret göstermeleri son derece sevindiricidir.

Antalya'da toplanan "**Türk Cumhuriyetleri Kurultayı**"nda alfabe birliği üzerinde görüş birliği sağlanması, Din kurumu olarak da Diyanet İşleri Başkanlığı'nın model alınması yönündeki tavsiye kararları önemli gelişmelerdir.

Derginizin bundan sonraki sayılarında da, önemli konular "**Gündem**" yapılacaktır. Umarım desteğiniz devam eder. Temmuz sayımıza kadar hoşça kalın, Sevgili Kardeşlerim.

Abdullah Ceyhan

Diyanet

Aylık Dergi • Sayı : 30 • Haziran 1993

■ Diyanet İşleri Başkanlığı Adına Sahibi: ABDULLAH CEYHAN

■ Danışma Kurulu: Prof. Dr. Mehmet HATİBOĞLU, Doç. Dr. İbrahim ÇALIŞKAN, Dr. Fahri DEMİR, İrfan YÜCEL, Lütfi ŞENTÜRK, Mustafa ATEŞ

■ Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: GAFFAR TETİK ■ Mali İşler ve Dağıtım Sorumlusu: SALİM GÜNEY (Döner Sermaye İşletme Md.)

■ Yayına Hazırlayanlar: İLHAMİ AYRANCI, İ. MAHİR DURMAZ ■ Haber ve Fotoğraflar: AHMET ARSLAN,

■ Tashihler: RAMAZAN ÖZALPDEMİR, SAİT ŞAN ■ Arşiv: YUSUF KOL, HASAN YILDIRIM

■ TEMSİLCİLİKLER: Yurtiçi, İl Müftülükleri, İlçe Müftülükleri Yurtdışı: Din Hizmetleri Müşavirlikleri, Din Hizmetleri Ataşelikleri, KKTC Din Görevlileri Yöneticiliği

■ İDARE YERİ: Dr. Mediha Ekdem Sokak 35 06420 Kızılay - Ankara TLF: (4) 435 52 73 (3 Hat) 435 30 20 FAX: (4) 432 45 88

■ ABONE ŞARTLARI Yurtiçi: Yıllık, 76.800 TL (KDV Dahil) Yurtdışı: Yıllık, ABD: 15 \$ / Kanada: 15 CAD / Almanya: 25 DM / Hollanda: 25 NLG / İsviçre: 25 CHF / Fransa: 85 FRF / Belçika: 525 BEF / Avusturya: 170 ATS / İsveç, Norveç, Danimarka: 100 DKK. Öteki ülkeler için: Alman Markı esas alınır. Abone kaydı için, ücretin Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün T.C. Ziraat Bankası Ankara / Akay Şubesindeki 304/180 no'lu veya 86762 no'lu Posta Çeki hesabına yatırılması ve abonenin hangi sayıdan başlayacağını bildiren mektubun, "**Diyanet İşleri Başkanlığı- Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Kocatepe / ANKARA**" adresine gönderilmesi gerekir.

■ ABONE İŞLERİ: TLF:(4) 435 72 51/107 ■ TEKNİK YAPIM: GRAFİK STÜDYÖ LİD. Şİ. (4) 434 16 67 - ANKARA ■ DİZGİ - GRAFİK DİZGİ (4) 434 03 31

■ BASKI - EVREN OFSET A.Ş. VEB OFSET TESİSLERİ TLF: (4) 484 05 05 FAX: (4) 484 04 04 ANKARA

23 ▲ İyiyi, güzeli ve doğruyu tam anlatabilmek için, iyi hitabet sanatına sahip olmak gerekir. Konunun açıklığını Şükrü ÖZBUĞDAY dile getirdi.

26 Din etkisi zayıflayınca, insanın da toplumdışı gidişlere doğru gerilediği görülür. Açıklamanın güzelliğini Ömer ÇAM gözler önüne serdi. ▼

28 ▲ Din duygusu, kökleri ve kaynakları itibarıyla yaratılışa bağlıdır. Çocukta bu duygunun gelişmesini Yrd. Doç. Dr. Halis AYHAN okuyucularımıza sundu.

32 ▲ Vatan topraklarından ayrı, ezan sesine hasret vatandaşlarımızın başlattığı cami açma seferberliğini dikkatlerinize sunabilmenin huzuruyla...

48 Batı Trakya'daki kardeşlerimiz, atalarımızın üç kıt'ada dalgalandırdığı Tevhid bayrağını koruyan ümit ışıklarımızdır. Ayşe ÖZTÜRK gitti, gördü ve yazdı.

BİR BAŞKA AÇIDAN

ÇİFTE STANDARD

Dr. Abdülkâki KESKİN..... 36

BATI

BU NASIL MEDENİYET?

Erdoğan AKDEMİR..... 38

DİN VE MANEVİ ÇEVRE

Dr. Recep KILIÇ..... 40

EKONOMİ

İSLÂM İKTİSADINDA "PİYASA" KAVRAMI

İbrahim URAL..... 42

DİN VE TOPLUM

KUR'AN'A GÖRE İNSANIN YARATILIŞ GAYESİ

Yrd. Doç. Dr. Vahdettin BAŞÇI..... 44

HZ. EBU BEKİR'İN ÜNLÜ KONUŞMASI: "GÖREVİMİ YOLLU YOLUNDA YAPARSAM"

Dr. Cevdet AYKAN..... 46

MESNEVİ'DEN

SAĞIRIN HASTA ZİYARETİ

Dr. Mehmet ÖNDER..... 45

AYIN KONUSU

İÇİMDE KANAYAN YARA: BATI TRAKYA

Ayşe ÖZTÜRK..... 48

OLAYLARIN İÇİNDEN

Orhan ZİYA..... 52

ANI

ADANA MUFTUSU SÜLEYMAN TEKİN VE CAMİLER

Halit GÜLER..... 54

BATI

"The Washington Post" gazetesinin Kolombiya Genel Hastahanesinin yeni ölü veya az gelişmiş olarak doğan veya kürtajla düşürülen bebeklerin satışı ile çok büyük gelir elde ettiğini yazdı. Gene Ail About Issues adlı bir Amerikan magazin dergisi de kürtajla alınan bebeklerin kozmetik ürünlerinde kullanıldığını duyurduğunda büyük yankı uyandırdı.

Şu anda aynı tehlikenin ülkemiz insanlarını da tehdit ettiğine dikkat çeken uzmanlar, "sırf güzelleşmek ve genç kalmak bahanesiyle yapılan reklamlara kanan insanlarımız bilmeden bu maddeleri yüzlerine sürüyorlar. Oysa tıbben biliniyor ki, güzellik maddeleri insanın yüzüne ciddi zararlar veriyor. Fakat maalesef kozmetik ürünlerinin ithali son sürat devam ediyor. Yılda milyonlarca dolar güzellik kremlerinin, makyaj malzemelerinin ülkemize girişi için heba edili-

“ Moskova'daki birçok klinikte 5 aylık bebekler, batılı zenginlerin hayatını kurtarabilmek için resmen öldürülüyorlar. Batılı ülkelerde, ameliyatta kullanılacak 5 aylık bir bebek 50 bin dolara alıcı bulurken, bu rakam Moskova'da 8 bin doları aşmıyor. ”

yor. Bu konuda tedbir alınmalı ve halkımızın kandırılmasına daha fazla göz yumulmamalıdır" diyorlar.

Güzelleşme sevdalıları oldukça katliam da devam edecek anlaşılabilir. (3)

"Para için bebek katliamı" bu başlıkta çok dehşet verici bir gazete haberi.

Moskova'daki Uluslararası Tıp Biyoloji Enstitüsü'nde 5 aylık hamileyken kürtaj yaptıran Sweta adlı Rus kadının fotoğrafı tüm dünyada büyük şok yarattı. 5 aylık bebeğini 8 bin dolara satan Sweta, hayat pahalılığından şikayet ediyor ve: "Zaten 2 çocuğum vardı. 3 çocuğa bakamazdık. Mecburdum." diyerek kendini savunuyor ama kürtajla karnından alınan bebeğin canlı olduğunu ve hareket ettiğini görünce de dehşete kapılıp ağlamaya başlıyor. Burası ameliyat odasından çok, bir mezbahaya benziyor.

Moskova'daki birçok klinikte, 5 aylık bebekler, batılı zenginlerin hayatı-

DİN VE MANEVÎ ÇEVRE

DR. RECEP KILIÇ

Dinin sağladığı manevî çevreden mahrum olan insanların; iyiyi, güzeli ve doğruyu uygulayabilmeleri mümkün müdür acaba?

Din; insanın hem Allah, hem insan, hem de âlem ile ilişkilerini düzenlemek üzere, Allah tarafından konulmuş olan değerler manzumesinin adıdır. Bu itibarla din, bütünüyle insan içindir. İnsanın gerçek anlamda mutluluğu yakalayabilmesi ve yaşayabilmesi içindir.

İnsanın Allah ile ilişkilerini düzenleyen değerler, doğrudan doğruya dinin, iman ve ibadet esaslarını belirler. İnsanlar arası ilişkileri düzenleyen dinî değerler ise, gerek ferd, gerekse toplum çapında beşerî ilişkilerle ilgilenen ahlâk, hukuk ve bir dereceye kadar da görgü kurallarına kaynaklık eder. İnsan-âlem ilişkilerini düzenleyen değerlere gelince; onlar, insanın içinde yaşadığı tabii çevresine karşı takınması gereken tavır belirler. Varolandan edindiği bilgiyi, i insana nasıl kullanması gerektiğini öğreten bu değerlerdir.

Görüldüğü gibi din, girebileceği ilişkilerin hepsinde insanı bir bütünlük içinde kavramakta ve ona şekil vermektedir. Di-

nin, bütünlüğü içinde insanı kavrayıp ona şekil vermesi, vahiy aracılığı ile olur. Allah-u zu'l-Celal, insan için gerekli olan herşeyi, bir taraftan vahiyi ile yani Kur'an-ı Kerim ile insana bildirmiş; diğer taraftan da Peygamber Efendimiz vasıtasıyla bildirdiklerinin sosyal hayata nasıl geçirileceğinin müşahhas örneğini göstermiştir. Böylece din, insana sadece ahlâken iyi ve kötünün, hukuken doğru ve yanlışın ne olduğunu göstermekle yetinmemiş; iyiyi eylem haline dönüştürebilmesi ve kötünden uzaklaşabilmesi için, insana manevî bir çevre de hazırlamıştır. Ancak dinin sağlayabildiği bu manevî çevreden mahrum olan insanların iyiyi, güzeli ve doğruyu eyleme dönüştürebilmeleri her zaman mümkün değildir. Ahlâken iyi olanı, hukuken doğru olanı bildiği halde gayr-i ahlâkî ve gayr-i meşru eylemlerde bulunan insanlar, işte dinin sağladığı bu manevî çevreden yoksun olan insanlardır.

İnsanda, sözünü ettiğimiz bu manevî

nı kurtarabilmek için resmen öldürüyorlar. Batılı ülkelerde, ameliyatta kullanılacak 5 aylık bir bebek 50 bin dolara alıcı bulurken, bu rakam Moskova'da 8 bin doları aşmıyor.

Rus kadınlar, sırf bebeklerini satmak için hamile kalıyor ve 5 aylık olunca onu kürtajla alınıp satıyorlar. 450 gramı geçmeyen bebekler önce parçalanıyor ve doku nakli için "canlı ilaç" olarak kullanılıyor.

Aslında 4.5 aylık doğan bebekler bile yaşatılabilir. Ancak bu küçük yavru biraz sonra öldürülecek ve bir zengin hayatını kurtaracak (!). Rusya'da resmi rakamlara göre geçen yıl 3 milyon 680 bin kürtaj yapıldığını belirtiliyor. Bu rakam aynı yıl içinde doğan bebek sayısının iki katını buluyor. Bu ülkede 3 aya kadar kürtaj serbest. Ancak 7 aylık bebekler bile alınıyor. Hele işin içine "Dolar" girince Rus doktorlar kasap kesiliyor. (5)

Batının ne kadar medenî olduğu

(!) yukarıda yazılanlardan da anlaşılıyor.

Şimdi anlaşıldı Vehbi'nin kerrakesi misali, Bosna-Hersek olaylarında niçin bu kadar sessiz kaldıklarının sırrı. Genelde batıların mayasında var insafsızlık, vahşet. Hasis menfaatleri için yapmıyacakları şey yoktur.

İslâm'ın azılı düşmanlarından Fransa hakkında basında çıkan işte bir iki başlık:

"Fransa, İslâm'a en kapalı ülke." (6)

"Fransa'da İslâm korkusu." (7)

"Fransa'da türban tartışması alevlendi." (8)

"Müslüman olan Fransız Profesörü ülkesinde TV'ye çıkartmıyorlar." (9)

Rusya'nın 70 yıldır İslâm'a ve Müslümanlara yaptığı zulümler malûm, bunu herkes biliyor.

İnşallah insanlığın kurtuluşuna İslâm

vesile olacak. Geçenlerde gazeteler yazdı. "50 bin Alman kadın müslüman oldu" diye. (10)

Cahiliye devrinde kız çocuklarını diri diri toprağa gömen Arapları, İslâmiyet nasıl karnıcaı dahi incitmez hale getirmişse, inşaallah 20 yy.'ın renk körü Batıların da insafa ve olgunluğa erişirecektir.

1- Türkiye - Pazar

2- Y.Asya - 12.11.1992

3- Bizim Aile - Ocak 1993

4- Zaman 4.12.1992

5- Bugün 10.2.1993

6- Yeni Asya 31.10.1992

7- Sabah 22.11.1992

8- Sabah 11.11.1992

9- Hüriyet 25.2.1992

10- Bugün 24.2.1992

çevreyi din, iman ve ibadet esasları ile oluşturur. Din insana sadece fakirlere yardım etmesini emretmez. Ona yılda bir ay oruç tutturarak fakirliğin sebep olduğu açlık ve susuzluğun ne olduğunu bizzat yaşatır. Yalnızca insanlarla iyi ilişkiler kurmanın gerektiğini bildirmekle kalmaz, yılda iki kez bayram ilan eder. Böylece toplumun fertlerini birbirleriyle fiilen kaynaştırır, barıştırır ve kopmaya yüz tutmuş ilişkilerin yeniden sağlıklı bir yapıya kavuşmasına zemin hazırlar. Dinimizin emretmiş olduğu ibadetlerin hepsinin gayesi; insanın, insan-ı kâmil seviyesinde bir olgunluk standardını yakalayabilmesini sağlamaktır. Cuma ve bayram namazları da dahil günlük kılınması emredilen beş vakit namazdan tutup, sahur, iftar, teravihi ve fıtır sadakası ile orucu ele alalım; zekat ve hacı düşünelim: Allah için yapılan bütün bu ibadetlerin insana, her zaman iyiliklere koşacak bir karakter yapısı, bir ruh zenginliği ve bir gönül ferahlığı kazandırdığını görürüz. Ancak bütün bunların gerçekleşebilmesi için, ibadetin âdet şeklinde değil de, ibadet bilinciyle yerine getirilmesi gerekir. Şüphesiz ibadet bilinci ile değil de âdet olduğu üzere yerine getirilen ibadetler, insana manevî bir çevre oluşturamazlar. İşte, günümüzde müslüman insanlar olarak

yaşadığımız birtakım problemlerin temelinde, ibadetlerin âdet hükmüne indirgenmesinin bulunduğunu söylemek, yanlış olmasa gerektir.

Mü'minun Sûresinin ilk onbir ayetinde, gerçekten kurtuluşa eren mü'minlerin, Allah'ın emirlerini bir ibadet bilinci ve ibadet zevki ile yerine getiren insanlar oldukları haber verilir. "Mü'min kimdir?" sorusuna cevap da teşkil edebilen sözünü ettiğim ayet-i kerimelerin bir kısmının anlamını hatırlatarak, bu kısa yazımıza son verelim. Allah-u Teala şöyle buyurur: "Gerçekten felaha erişen, kurtuluşa kavuşan mü'minler, namazlarını huşû ile kılan; boş söz ve faydasız işten yüz çeviren; zekatlarını veren; ırzlarını koruyan; emanetlerine ve verdikleri söze riayet eden ve namazlarını devamlı kılanlardır. Onlar, ebedî olarak kalacakları Firdevs Cennetine varis olacaklardır."

Ahlâken iyi olanı, hukuken doğru olanı bildiği halde gayr-i ahlâkî ve gayr-i meşru eylemlerde bulunan insanlar, işte dinin sağladığı bu manevî çevreden yoksun olan insanlardır.